

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 5. Homo quidam. Se patrem nominat Deus, vt amoris sui ferat testimonium, ac Christianis peccatoribus sperandam esse doceat indulgentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

bolis ovis errantis, quam diligens pastor inueniens non occidit, non fustibus latera tutudat, sed humeris impoluit, ad ouilem reduxit, & ob amantem quæ errauerat inter socios ferculis epularum saluauit. Deinde diagma perditæ quam inuentam mulier non in patres diffregit, quia perditæ, sed summo collegit gaudio tantisque letitiæ signis hilaris exiit, ut per totum angulum uoluerit festum agi vicinorum. Demum huius amantissimi patris, qui reduce rem filium totis excipit gaudijs irupiens, vitulum mandat maclari saginatum, exclamat: concinamus, gaudeamus, epulemur. Ut autem nobis hoc esset exploratum, noluit Christus nostro fidere iudicio harum explicationem parabolarum, sed illas exponens quod inueniant singula, non semel eadem repetit: Sic gaudium est in celo super uno peccatore poenitentiam agentis. Quibus omnibus id patet quod ait D. Ephrem Syrus: Plus cunctis poenitentia f. stan

illa Christi uerba ad Patrem iam precæ mi passioni: Pater manifestasti nomen tuum hominibus. Tract. 66. Quid hoc, numquid Dei nomen prius in terra non in Ioan. cognitum, non inuocatum? Erat quidem respon. Ioan. 17. det quo Deus vocabatur: Notus in Iudæa Deus, 6. sed non illud quo pater dicebatur, hoc enim personale est, & noticiam supponit trium diuinarum personarum, ac Sanctissimæ Trinitatis: hæc autem explicite mundus non nouerat, sed nec ipse communis Iudeorum populus. Hanc 2. Ratio. Christus concionando promulgauit, & populo explicite mysterium. Attamen Tertullianus hanc Ter. i. v. indagans parabolam aliam adfert rationem: Christum scilicet hoc in terra alia fecisse, nimirum quod declararit, quam apte Deo nomen conueniat patris, quod omnium sit pater patrum, quod in unum omnes collecti patres, non tam uere sint patres nec tanta cuncti erga filios ferueant pietate, quam ipse solus, erga peccatorem paternam feratur bonitate: Tam pater nemo, tam pius nemo.

Ut præclara, & plena mysterijs uenerat illa D. Pauli uerba: Electo genitrici meæ ad Patrem Domini nostri Iesu Christi, ex quo omnis paternitas in celis, & in terra nominatur. Dogma est philosophicum, quod dum ab aliquo pendent effectus principio hi simul omnes illud non adæquant. v. g. a sole principio cuncta dependent lumina cæli & terre, omnia uero simul sumpta nihil sunt opposita luci solis. Omni patrum essentia, ab illo diuino pendet, & trahitur patre, & quidquid boni patres habent in ordine ad filios, ab illo dependet patre, Deo. Quotquot patres sunt simul sumpti, & a temporibus Adæ fuerunt, & usque ad finem mundi sunt futuri, scintilla sunt respectu essentia Patris in Deo. Appende in statera, totum amorem, omnem sollicitudinem, desideria pietatem parentum omnium, & in altera solius Dei pietatem erga uel unicum hominem, hæc infinites cæteris omnibus benigna præponderabit. Ab effectu cape experimentum, Quis pater, adde patres omnes combinati, facient in gratiam filij, quod Deus in tui salutem? nullum effluit momentum, nullum præterlabitur instans, quo non de te cogitet, & de te non sit sollicitus, te non sibi habeat ob oculos?

Quis pater, imo cuncti sociati, tantas talemque obtulerunt unquam filio diuitias, & regnando seipsum, suumque filium homini in socium, in amicum in litrum, in redemptionem, in aternæ gloriæ præmium? Quis tam arduus subiecit colla laboribus, vitam profundens, animam tradens, sanguinem propinans, in cruce pro te o homo,

§. 5. Homo quidam. Se Patrem nominat Deus, ut amoris sui ferat testimonium, ac Christianus peccatoribus sperandam esse docet indulgentiam.

Homo quidam habuit duos filios. In con. esto est, sub patris nomine Deum intelligi: omnium enim hominum pater est ex natura, cum omnes nascatur, & de diuinitis eius mirabilis esse recipiant naturale. Licet autem ex hac ratione pater omnium dicatur creaturarum, ut plura: Quis est plura pater? Singulæ tamen ratione pater dicitur hominis, quia ad suam amagmem hominem condidit ac similitudinem: quod & ipsi nouerunt philosophi teste D. Paulo: quorum hæc erat sententia: Ipsius enim & genus sumus. Voluit nihilominus Christus hoc patris nomine diuinitate declarare viscera misericordiae, nulla enim maiora esse cognouimus, quam patris erga filium, hoc symbolo uisus est Dauid, dum ait: Quomodo miseretur pater filiorum, miseretur est Dominus inueniens se. Notat D. Augustinus Hieron. Bap. de Lanza, Tom. II.

D. EPHREM. DEO AGI: QUONIAM IN EUANGELIO DICITUR, QUOD MAGIS GAUDEAT DEUS SUPER UNO PECCATORE POENITENTIAM AGENTE, QUAM SUPRA NONAGINTA NONEM IUSTIS. FESUM DEO EXCIAT POENITENTIA, QUONIAM CÆLUM MOUET AD EPULAS & ANGELI LACRANT, DUM POENITENTIA IPSOS IMITAT: AD PRANDIUM, CŪSTIQUE CÆLSTES ORDINES EPULANTUR PER POENITENTIAM SE RECREANTES. MULTIS HÆC SCIENTIA UERBA MYSTERIJS ID PER SINGULA CŌFITERANTUR: AC INTER SE COLLATA SUNT, UERUM PRÆSENTIBUS TANTUM IMMORABIMUR.

Ephes. 3.

II. Patris in Deo affectus.

Y y homo,

Mat. 23.
 9.
Mat. 6.
 homo, moriens: *Patrem nolite vocare vobis super terram, in comparatione Patris celestis: Vnus est enim pater vester, qui in caelis est.* Hoc autem nobis Christus animos addidit, præcipiens quotidie dicere: *Pater noster, qui es in caelis.* Sic filius de tali patre secutus, quod illi in necessitatibus gementi non deerit aut avarus, aut in misericors, quinimo quotiescumque se illi præsentavit, ianuam invenit apertissimas. Hoc igitur perpende: *Tam pater nemo, tam pius nemo, sit tibi hæc parabola argumentum.* Bonus pater habet filios, bonos, & malos, iustos & peccatores. Peccatores vocat filios: quia tales ei sunt ex natura, ut diximus; illorum enim creavit animam formavit corpus, alit, & licet sit tibi filius adeo, nequam ut illum debita præter hereditate, tantumque te ad bilem provocaveris, ut dicas, illum ut filium non agnosco; filius tamen tuus est ambigente nemine ob communicatam illi naturam & essentiam.

§. Ratio.
 Hac magnum detegit D. Chrysostomus mysterium, quod nempe Christus hac loquendi formam declarare voluit, illud quod in Ecclesia sua prævidebat facessere posse negotium. Numquam in illa, imposito Evangelio, difficultas orta est, ex eo quod Deus, Paganorum aut infidelium peccata dimittere, qui cum cæci essent, ad fidei Evangelicæ lucem pervenerunt, ad Ecclesiam sunt recepti, baptisate renovati simulque peccatorum omnium sunt indulgentiam assecuti. Hanc autem questionem moverunt aliqui, circa iam baptisatos, emundatos, illuminatos, qui Christum cognoscentes, eum graviter offendunt, sanguinem eius calcant, ac in tantorum cambium beneficiorum gravissimis provocant contumelias: illis enim, ut patet esse videtur, nullum superesse debet remedium, spes nulla remissionis: sic iudicavit Novatus, Novatianus aliique supra nominati. Considera igitur, & illis Domini. & ianuam patere clementiæ, spem illis assurgere misericordie, si toto corde conversi veniam contriti deprecantur: Concedo, paterna discesserunt domo, in omnem prolapsi sunt criminum enormitatem, nemo illis acerbis Deum offendit, si ad finem tamen recurrant misericordie, benigne recipiunt, dicitur in divina petatis encomium: *Suscipit eos de via iniquitatis. coram se non dissordet eos.*

Psal. 90.
 17.
 III.
 Christus ostendit in Ecclesia remissionem esse peccatorum.

Idcirco voluit Christus ostendere, quod de illis nominatum loquebatur, unde & alios nominavit. Hoc porro nomen (asserit D. Chrys.) non nisi peccatoribus fidelibus nec competit, qui in Ecclesia vivunt: illi namque soli sunt, per baptismum

regenerati, & nova generatione recreati, quare & filij nascuntur Dei, cum essent ante filij Adæ: *Extra baptismum nemo filij appellatione nominatur, D. Cyprianus. & domum habet paternam, in sortem accepti: non hereditatem, nisi per baptismum accipere, nec de patre hereditatem conserui.* Quod præbatur: quod Christus dixerat prodigum filium fuisse maioris natu fratrem, quo iustus significatur, nec enim fratres nos, nisi per baptismum facit: *Et probi, a. que fugalis fratres erant, frater autem sine spirituali regeneratione nunquam fuit.* Non deerunt Dei misericordia, nec est abbreviata manus eius benigna erga Christianos, legis gratia tempore, ut minor enim illis sit, quam cum I. dicit, sub lege veteri Moisaica. Tum misericors, & indulgentiam promittebat ijs, qui suscepta eius fide, in synagogam admitti, in omnia prout scelera rimissent, dato etiam quod Deum abnegassent, idolaque coluissent. Hoc peccatrici spepondit anima: *In fornicata es cum peccatoribus multis, & non ad me revertere &c. q. d. licet deserto Deo, ac contempto legitimo tuo sponso, spurcis idolorum cultibus te mecham inquinaveris, figurat ad reaveris colubrorum, laetorum, damno: iorum, nihilominus ad me convertere, & recipiam te, dicit Dominus.* Quamvis igitur erit hoc non legis tempore verius? Perpetua de (Monet D. Basilus) o peccator tanti patris tantam bonitatem; non ut eo liberius officinas misericordem imprudens, esset eum ingratitude non toleranda, sed ut ad illum toto corde coartatus, ac fiducia plenus revertaris; ingemiscens: *Pater peccati.*

§. 6. Adolescentior. Optima ratione vocatur peccator adolescentior, licet centenarius, ut Cam & Absalon.

Adolescentior ex illis. Orditur Christus velut inexpectato ad vitium exprime te peccatorem, ac primum, eum fuisse d. scribit adolescentem. Numquid non multi peccatores seniores? Fecit Deus, nulli sint. Attende monet D. Chrys. in domo Dei, cuiusque Abecedario, res non eo vocari nomine, quod eis hominum imponit consuetudo, sed ex eo quod per opera scruantur. Lucam compellat Christus diabolum: *Diabolum est Herodem v. Ipem. Dicit vulpi illi. Impudicus dicitur: sus lota in volubro luit. Qui in prallina relabitur peccata. Canis reversus ad vomitum, Mac. 2. Re-litiosis inproperat D. Ioannes: *rogatus viperam, & grammam viperam.* Qui Hieros. lymis vi sancti illi. Hic mi colebatur Principes Sodoiorum intulian.*